

CRNA GORA

AGENCIJA ZA ZAŠTITU KONKURENCIJE

AŽURIRANI REGISTAR RIZIKA
Agencije za zaštitu konkurencije

Podgorica, februar 2020. godine

SADRŽAJ

UVOD	3
OSNIVANJE I NADLEŽNOSTI AGENCIJE ZA ZAŠTITU KONKURENCIJE	4
ORGANIZACIONA STRUKTURA AGENCIJE ZA ZAŠTITU KONKURENCIJE	6
MJERE UPRAVLJANJA RIZICIMA NA NIVOU AGENCIJE ZA ZAŠTITU KONKURENCIJE.....	10
REGISTAR RIZIKA AGENCIJE ZA ZAŠTITU KONKURENCIJE	12
PROCJENA UKUPNE IZLOŽENOSTI RIZIKU AZZK – RANGIRANJE RIZIKA	18
<i>PREGLED SKRAĆENICA</i>	20
<i>Prilog 1: Organizaciona šema AZZK</i>	21

UVOD

Finansijsko upravljanje i kontrola (FMC) je dio sistema unutrašnjih kontrola, koji utvrđuje i za koji je odgovoran rukovodilac subjekta, a kojim se, **upravljajući rizicima** obezbjeđuje razumna uvjerenost da će se u ostvarivanju ciljeva subjekta, budžetska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno.

Upravljanje rizicima je sastavni dio strukture upravljanja, koji omogućava da se predvide mogućnosti nepovoljnih okolnosti ili događaji koji bi mogli spriječiti ostvarivanje ciljeva subjekta, kao i da se unutrašnje kontrole i ograničeni resursi usmjere prema ključnim procesima. Efikasno upravljanje rizicima stvara dobre pretpostavke za donošenje odluka, efikasnost poslovanja, bolje predviđanje, a doprinosi i jačanju povjerenja u upravljački sistem javnog sektora.

Upravljanje rizicima predstavlja zakonsku obavezu budžetskih jedinica, predviđenu članom 7 stav 1 tačka 5 Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru ("Službeni list Crne Gore", br. 075/18 od 23.11.2018).

Shodno članu 14 navedenog Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru, upravljanje rizicima obuhvata postupak identifikacije, procjene i praćenja događaja, koji mogu negativno uticati na ostvarivanje utvrđenih poslovnih ciljeva subjekta i preduzimanje potrebnih mjera radi smanjenja rizika do nivoa razumne uvjerenosti da će ciljevi biti ostvareni. Rukovodilac subjekta dužan je da uspostavi registar rizika i odredi lice zaposleno u subjektu za koordinaciju aktivnosti na uspostavljanju procesa upravljanja rizicima.

Rizik predstavlja mogućnost nastanka događaja koji može nepovoljno uticati na ostvarenje postavljenih ciljeva subjekta.¹ **Upravljanje rizicima je alat koji rukovodstvu pomaže da predvidi izmijenjene okolnosti i da na njih reaguje blagovremeno.** Upravljanje rizicima omogućava da se *predvide mogućnosti nepovoljnih okolnosti ili događaji koji bi mogli spriječiti ostvarivanje ciljeva subjekta i unutrašnje kontrole i ograničeni resursi usmjere na ključne rizike u poslovnim procesima.* **Zbog toga je važno da upravljanje rizicima postane sastavni dio upravljanja, a posebno procesa planiranja i donošenja odluka.**

¹ Smjernice za uspostavljanje i sprovođenje procesa upravljanja rizicima u subjektima javnog sektora, Četvrto izdanje Podgorica, decembar 2018. godine

Analiza rizika je sistematičan i disciplinarnan proces definisanja misije i ciljeva subjekta, identifikovanja rizika koji može uticati na postizanje ciljeva, procjenu rizika vezano za vjerovatnoću njihovog javljanja i uticaja i preduzimanje mjera za kontrolu rizika na prihvatljivom nivou, imajući u vidu troškove i prednosti.

Rezultat procesa je registar rizika, spisak rizika, sa njihovom vjerovatnoćom nastanka i uticajem, mjerama za njihovu kontrolu i nadležnim osobama. Registar rizika je proces koji se ne završava konačnim proizvodom već je potrebno vršiti njegov kontinuiran pregled i ažuriranje.

Prema važećoj zakonskoj regulativi, Agencija za zaštitu konkurencije(AZZK) je odgovorna za adekvatno i efikasno finansijsko upravljanje koje će omogućiti pouzdan sistem finansijske kontrole, a na taj način i efektivno izvršenje funkcija ove institucije, uključujući i upravljanje rizicima.

OSNIVANJE I NADLEŽNOSTI AGENCIJE ZA ZAŠTITU KONKURENCIJE

U skladu sa odredbama Zakona o zaštiti konkurencije osnovana je Agencija za zaštitu konkurencije kao institucija sa javnim ovlaštenjima, koja samostalno i nezavisno obavlja poslove u okviru djelokruga i nadležnosti utvrđenih Zakonom, a koja kroz godišnji izvještaj za svoj rad odgovara Vladi i Skupštini Crne Gore.

Rad AZZK usmjeren je na aktivnosti kojima ona, u skladu sa zakonskim ovlaštenjima, raspoloživim ljudskim i materijalnim resursima, kontroliše ponašanje učesnika na tržištu, sa zadatkom da onemogući postupanja istih u smislu ograničavanja slobodne konkurencije.

U nadležnosti AZZK, a u skladu sa zakonodavnim rješenjima na snazi kojima je uređena predmetna oblast, je **pokretanje i vođenje postupka zbog radnji i akata koji predstavljaju zabranjene sporazume, preduzimanje radnji i akata dominantnog učesnika na tržištu, pri čemu te radnje i akti mogu predstavljati zloupotrebu takvog položaja, te kontrola koncentracija značajnih učesnika na svjetskom i/ili domaćem tržištu.** U tom smislu, AZZK vodi upravni postupak, sa ciljem utvrđivanja da li pojedine radnje i postupci privrednih subjekata mogu imati za posljedicu značajno narušavanje, ograničavanje ili spriječavanje konkurencije.

Postupanja AZZK u tom pravcu su i usmjerena na aktivnosti kojima ona, u skladu sa zakonskim ovlaštenjima, raspoloživim ljudskim i materijalnim resursima, **kontroliše ponašanje učesnika na tržištu, sa zadatkom da onemogući postupanja istih u smislu ograničavanja slobodne konkurencije.**

Posebne aktivnosti AZZK odnose se na **promovisanje prava i politike zaštite konkurencije**, davanjem stručnih mišljenja u skladu sa zakonom, nacrtima zakona i drugih propisa, te o ostalim pitanjima od značaja za zaštitu konkurencije i razvoj ekonomskih sloboda na tržištu Crne Gore.

Ono što je ipak najbitnije jeste da je AZZK, koja utvrđuje povrede zakona, istim dobila **ovlašćenje i da sprovodi sve ispitne radnje i neposredno**, čime se obezbjeđuje svakako mogućnost za bolju sprovodljivost samog zakona, te jasno i veću obazrivost učesnika na tržištu i odvratanje, u preventivnom smislu, od preduzimanja radnji kojima se može spriječiti, ograničiti ili narušiti konkurencija.

Dodatno, **AZZK je stavljena u nadležnost mogućnost kažnjavanja za radnje zloupotrebe dominantnog položaja, kao i mogućnost izricanja kazne u procentualnom iznosu od ostvarenog prometa, odnosno u fiksnom iznosu direktno od strane AZZK, a u slučaju odbijanja saradnje ili dostavljanja neistinitih podataka i činjenica.**

Polazeći od najbolje prakse EU iz ove oblasti, proširene su **nadležnosti i postupanja AZZK u dijelu kontrole sredstava državne pomoći**, u smislu preuzimanja ovlašćenja Komisije za kontrolu sredstava državne pomoći od strane Agencije.

Opšti cilj AZZK JE: „Obezbijediti da konkurencija funkcioniše u korist potrošača, opšteg dobra i konkurentnosti privrede”.

Proširenje nadležnosti Agencije

Novine koje su nastupile sa Izmenama i dopunama Zakona o zaštiti konkurencije (»Službeni list CG«, broj 44/12 i 13/2018), odnose se na **nadležnosti i postupanja u primjeni** Zakona o kontroli državne pomoći (»Službeni list CG«, broj 12/18), **s tim u vezi u dijelu kontrole sredstava državne pomoći**. AZZK je preuzela poslove Komisije za kontrolu državne pomoći koja je razriješena na sjednici Vlade, **dana 26. jula 2018. godine**.

U skladu sa Zakonom o kontroli državne pomoći, **kontrolu usklađenosti državne pomoći i kontrolu namjenskog korišćenja dodijeljene državne pomoći vrši Agencija za zaštitu konkurencije**, i takođe u skladu sa ovim zakonom **nalaže povraćaj nezakonite i neusklađene državne pomoći**.

Shodno navedenom u okviru AZZK formiran je Sektor za kontrolu državne pomoći.

Rukovođenje Agencijom

Shodno izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti konkurencije², **promijenjen je postojeći način rukovođenja Agencijom.**

U cilju veće samostalnosti pri donošenju odluka **osnovan je Savjet**, koji ima predsjednika i dva člana. Izvršeno je razgraničenje nadležnosti Savjeta i direktora Agencije.

ORGANIZACIONA STRUKTURA AGENCIJE ZA ZAŠTITU KONKURENCIJE

Unutrašnja organizacija i način poslovanja, opšta akta Agencije, kao i druga pitanja značajna za rad ove institucije bliže su uređena Statutom Agencije. **Na prava i obaveze zaposlenih u Agenciji primjenjuju se propisi kojima se uređuju položaj i zarade državnih službenika i namještenika.**

Organi Agencije su Savjet i direktor Agencije. Radom Agencije rukovodi direktor, koji ima svog zamjenika i dva pomoćnika iz oblasti zaštite konkurencije i državne pomoći. Direktora i zamjenika na predlog Ministarstva ekonomije imenuje Vlada Crne Gore, dok pomoćnika direktora Agencije imenuje Vlada, na prijedlog direktora Agencije. Uslovi za imenovanje i trajanje mandata, kao i djelokrug njihovog rada, precizirani su odredbama Zakona o zaštiti konkurencije.

Agencija je funkcionalno nezavisna institucija, koja sve odluke donosi samostalno i na osnovu sprovedenih postupaka u skladu sa Zakonom o zaštiti konkurencije i Zakonom o upravnom postupku. Međutim, **Agencija nema finansijsku nezavisnost**, budući da se finansira iz Budžeta Crne Gore, te da je Finansijski plan ove institucije predmet prethodnog odobrenja od strane Ministarstva finansija i Vlade Crne Gore. S tim u vezi, **Agencija nema ni mogućnost raspolaganja sopstvenim prihodima**, te se cjelokupan iznos sredstava, ostvaren tokom kalendarske godine po ovom osnovu, prenosi Budžetu Crne Gore.

Prilikom ocjene potencijala Agencije, kao jedan od važnijih uslova predstavlja i **dovoljan broj kvalifikovanog kadra**, koji bi garantovao nesmetano funkcionisanje ove institucije. Da bi se izvršili zadaci koji su postavljeni pred ovu Agenciju, pored unaprijeđenja zakonske regulative, potrebno je i kadrovsko jačanje u dijelu specifičnih oblasti primjene zakona.

² (»Službeni list CG«, broj 44/12 i 13/2018)

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji³, za vršenje poslova iz djelokruga rada Agencije utvrđena su radna mjesta za 45 izvršilaca, uključujući **predsjednika i članove Savjeta** (dva člana Savjeta) i **direktora i zamjenika direktora Agencije**.

U cilju efikasnijeg i efektivnijeg ostvarivanja procesa rada, organizovani su poslovi u okviru organizacionih jedinica, i to: **Sektor za utvrđivanje zabranjenih sporazuma, zloupotrebe dominantnog položaja, procjenu koncentracija, pojedinačnih izuzeća i sektorskih analiza, Sektor za kontrolu državne pomoći i Služba za opšte poslove i finansije**.

Poslovi u okviru Sektora za utvrđivanje zabranjenih sporazuma, zloupotrebe dominantnog položaja, procjenu koncentracija, pojedinačnih izuzeća i sektorskih analiza odnose se na: praćenje i analiziranje uslova konkurencije na tržištu i tržištima pojedinih definisanih privrednih sektora; utvrđivanje metoda istraživanja konkurencije; rješavanje u postupku izuzeća od zabrane pojedinih sporazuma; predlaganje mjera prema učesnicima i udruženjima učesnika za učinjene povrede konkurencije ili radi njihovog spriječavanja, prestanka već nastale povrede i otklanjanja štetnih posljedica po učesnike i potrošače; pripremanje mišljenja o primjeni propisa u oblasti zaštite konkurencije; pripremanje stručne osnove za izradu nacrtu zakona i podzakonskih akata iz oblasti zaštite konkurencije; rješavanje u postupku procjene koncentracija; utvrđivanje zloupotrebe dominantnog položaja određenih učesnika na tržištu; utvrđivanje zabranjenih sporazuma; pripremanje zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka nadležnom organu i/ili izdavanja prekršajnih naloga u skladu sa zakonom kojim se uređuje prekršaj; pripremanje mišljenja u vezi sa važećim propisima koji utiču ili mogu uticati na konkurenciju i o tome obavještanje javnosti; izrade sektorskih analiza; prikupljanja, obrade i analiziranja podataka značajnih za utvrđivanje činjenica u postupku zaštite konkurencije i u tom cilju po potrebi vršenja neposrednog uvida kod stranke ili drugog učesnika u postupku; saradnju sa međunarodnim organizacijama, mrežama i institucijama koje se bave zaštitom konkurencije; uspostavljanju i održavanju regionalne saradnje; pripremanje izvještaja, protokola, sporazuma, memoranduma i međunarodnih dokumenata o saradnji sa međunarodnim institucijama; praćenje propisa i primjenu prakse EU u oblasti zaštite konkurencije; pripremanje i izradu strategija, projekata, sektorskih analiza, programa i izvještaja o radu Agencije u dijelu poslova Sektora; kontrole sprovođenja mjera naloženih rješenjem; objavljivanje statističkih podataka, praćenje i analiziranje uslova konkurencije na tržištu regulisanih sektora, IT sektora, medija i oglašavanja, naročito praćenja promjena regulatornog okvira na definisanim tržištima, analiza uslova konkurencije, primjedbi učesnika na tržištu i korisnika usluga, saradnju sa nadležnim organima i organizacijama

³ Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije za zaštitu konkurencije, br.01-428/10 od 11.12.2018.godine i Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije za zaštitu konkurencije, br. 01-9/5 od 18.01.2019.godine

koji vrše nadzor nad izvršenjem uslužnih djelatnosti na teritoriji Crne Gore, strukovnim i drugim profesionalnim udruženjima kojima se vrši regulisanje uslova obavljanja određenih djelatnosti, Centralnom bankom, Agencijom za nadzor osiguranja; CALIMS i FZOCG na planu utvrđivanja mjera i akata nadležnih organa kojima se može ograničiti konkurencija, odnosno istraživanju mjera, akata i radnji učesnika na definisanim tržištima kojima se vrši povreda konkurencije, naročito praćenja promjena regulatornog okvira na definisanim tržištima, analiza uslova konkurencije, primjedbi učesnika na tržištu i korisnika usluga, napraćenje i analiziranje uslova konkurencije na finansijskom tržištu, tržištu zdravstva, slobodnih profesija i ostalih usluga i u okviru tih oblasti, održavanje saradnje sa nadležnim organima i organizacijama na planu obezbjeđivanja nesmetanog razvoja tržišta, te spriječavanja ograničenja konkurencije aktima tih organa; vršenje stalnih analiza na tržištu maloprodaje cijena, komercijalne politike, uslova nabavke i dostupnosti proizvoda krajnjim potrošačima, te pokretanje postupka analize tržišta, a koje se odnose na praćenje i analiziranje uslova konkurencije na tržištu građevinarstva, rudarstva, turizma, saobraćaja, prehrambene industrije i kućne hemije, a naročito praćenja promjena na definisanim tržištima, analiza uslova konkurencije, primjedbi učesnika na tržištu i korisnika usluga, kao i vršenje drugih poslova u skladu sa zakonom.

Nadležnosti Sektora za utvrđivanje zabranjenih sporazuma, zloupotrebe dominantnog položaja, procjenu koncentracija, pojedinačnih izuzeća i sektorskih analiza razvrstane su u četiri (4) odsjeka, i to:

- **Odsjek za utvrđivanje zabranjenih sporazuma;**
- **Odsjek za utvrđivanje zloupotrebe dominantnog položaja;**
- **Odsjek za procjenu koncentracija i pojedinačna izuzeća;**
- **Odsjek za sektorske analize.**

U Sektoru za utvrđivanje zabranjenih sporazuma, zloupotrebe dominantnog položaja, procjenu koncentracija, pojedinačnih izuzeća i sektorskih analiza su sistematizovana radna mjesta za 19 izvršilaca, i to: Pomoćnik direktora za zaštitu konkurencije, zatim četiri (4) radna mjesta u Odsjeku za utvrđivanje zabranjenih sporazuma; četiri (4) u Odsjeku za utvrđivanje zloupotrebe dominantnog položaja; četiri (4) u Odsjeku za procjenu koncentracija i pojedinačna izuzeća; i šest (6) u Odsjeku za sektorske analize.

Sektor za kontrolu državne pomoći, obuhvata poslove koji se odnose na: vođenje upravnog postupka i rješavanje u pojedinačnim upravnim stvarima iz oblasti državne pomoći; prikupljanje, obrada i praćenje podataka o planiranoj državnoj pomoći; razvojni i normativno-pravni poslovi koji se odnose na pripremu predloga rješenja iz oblasti državne

pomoći: kontrolu usklađenosti prijavljene državne pomoći sa Zakonom o kontroli državne pomoći (prethodna kontrola), procjena usklađenosti državne pomoći odnosno davanje mišljenja na predložene akte (šeme) koje potencijalno mogu predstavljati državnu pomoć, pokretanje ispitnog postupka u vezi sa potencijalnom državnom pomoći, kontrolu usklađenosti dodijeljene državne pomoći i namjenskog korišćenja dodijeljene državne pomoći sa Zakonom o kontroli državne pomoći (naknadna kontrola); postupanje u slučajevima neposredne kontrole korišćenja dodijeljene državne pomoći, prikupljanje podataka o korišćenju i efektima dodijeljene državne pomoći; praćenje, realizaciju i efekte dodijeljene državne pomoći; nalaže povraćaj nezakonite i neusklađene državne pomoći: podnošenje zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka nadležnom sudu i /ili prekršajnih naloga; izdavanje mišljenja na zahtjev organa državne uprave, nadležnog organa lokalne samouprave i pravnog lica koje upravlja i raspolaže sredstvima iz javnih prihoda i državnom imovinom u skladu sa zakonom u pripremi propisa i drugih akata kojima se uređuju pitanja u vezi dodjele državne pomoći, kao i u postupku njihovog donošenja; vođenje evidencije državne pomoći; promovisanje i podsticanje unaprjeđenja sistema kontrole državne pomoći; kontrolu sprovođenja naloženih mjera; pripremanje stručne osnove za izradu nacrtu zakona i podzakonskih akata iz oblasti državne pomoći; praćenje usklađenosti zakona i podzakonskih propisa kako iz oblasti državne pomoći tako i onih na osnovu kojih se potencijalno može dodijeliti državna pomoć, sa standardima i regulativama Evropske Unije; stručni, tehnički i administrativni poslovi za rad Agencije; ostvarivanje saradnje, u skladu sa potvrđenim međunarodnim ugovorima, sa međunarodnim organizacijama nadležnim za kontrolu državnih pomoći; priprema godišnjeg izvještaja o dodijeljenoj državnoj pomoći i podnošenje istog savjetu Agencije; dostavlja godišnji izvještaj o dodijeljenoj državnoj pomoći Evropskoj Komisiji; sačinjavanje i objavljivanje statističkih podataka o postupcima pred Agencijom i vršenje drugih poslova u skladu sa zakonom.

Nadležnosti Sektora za kontrolu državne pomoći razvrstane su u dva (2) odsjeka, i to:

- **Odsjek za utvrđivanje usklađenosti državne pomoći;**
- **Odsjek za neposrednu kontrolu.**

U Sektoru za kontrolu državne pomoći su sistematizovana radna mjesta za 11 izvršilaca, i to: Pomoćnik direktora za kontrolu državne pomoći, zatim pet (5) radnih mjesta u Odsjeku za utvrđivanje usklađenosti državne pomoći; pet (5) u Odsjeku za neposrednu kontrolu.

U Službi za opšte poslove i finansije obavljaju se poslovi koji se odnose na izradu opštih akata Agencije; pripremu i objedinjavanje programa, planova rada i izvještaja o radu Agencije; pripremu pojedinačnih akata o ostvarivanju prava iz radnih odnosa zaposlenih;

pripremu akata za obračun zarada, naknada i drugih primanja zaposlenih; pripremu i zaključivanje ugovora sa fizičkim i pravnim licima; vođenje personalne evidencije; druge organizacione, pravne, materijalno-finansijske poslove, a posebno pripremu i izvršenje predračuna sredstava; izradu finansijskog plana; blagovremeno i namjensko korišćenje sredstava za namjene predviđene budžetom i finansijskim planom; vođenje poslovnih knjiga; izradu periodičnih obračuna i završnih računa; izradu finansijskih iskaza i dostavljanje Državnom trezoru; blagajničko poslovanje; knjigovodstvene poslove; ovjeravanje tačnosti i punovažnosti plaćanja državnim novcem; javne nabavke; kancelarijske i pomoćne poslove i druge poslove u skladu sa propisima.

U ovoj Službi su sistematizovana radna mjesta za 7 izvršilaca.

Van organizacionih jedinica obavljaju se poslovi Samostalnog savjetnika I – **tri (3)** radna mjesta, i to: za poslove PR i saradnje sa medijima (jedno radno mjesto) i za poslove rada u Savjetu (dva radna mjesta).

Organizaciona šema AZZK prikazana je u Prilogu 1.

MJERE UPRAVLJANJA RIZICIMA NA NIVOU AGENCIJE ZA ZAŠTITU KONKURENCIJE

U cilju svođenja rizika na prihvatljiv nivo, usvojen je FMC okvir koji objedinjuje sva finansijska pitanja koja utiču na ostvarenje ključnih ciljeva AZZK, kao i imenovan FMC menadžer, što je u skladu sa Zakonom o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru. Usvojena je *Knjiga internih pravila i procedura AZZK- Finansijsko upravljanje i kontrola (FMC)*, koja omogućava svim zaposlenima smjernice za sva finansijska pitanja i važne poslovne procese AZZK.

Direktor je odgovoran za implementaciju sistema internih kontrola. Svi rukovodioci imaju dužnost i obavezu finansijske kontrole, kako bi obezbijedili najbolje korišćenje resursa i minimiziranje gubitka, rasipanja i zloupotrebe imovine, prevare i korupcije.

Svi zaposleni imaju obavezu da se pridržavaju najviših standarda u radu sa finansijskim pitanjima, kao i svim ostalim poslovnim aktivnostima. Rukovodioci sektora dužni su da obezbijede da su zaposleni u potpunosti upoznati sa tim standardima i kontrolama kao i da tokom obavljanja dužnosti rade u skladu sa istim.

Direktor jednom sedmično, a po potrebi i češće, saziva kolegijum AZZK, na kojem prisustvuju rukovodeća lica AZZK kao i službenici koje odredi Direktor, gdje se raspravlja o zadatim aktivnostima, svim važnim ciljevima kao i rizicima koji prate ove ciljeve, uključujući i periodičnu saradnju sa unutrašnjim revizorom⁴.

⁴ Unutrašnji revizor je iz MEK shodno Ugovoru između MEK i AZZK

Sagledavajući važnost sprovođenja upravljanja rizicima (UR), AZK se zalaže za efikasno UR, koji bi mogli biti prijetnja izvršavanju postavljenih ciljeva.

Shodno tome, stav AZK je da se izbjegnu aktivnosti koje nose rizik značajnog štetnog publiciteta ili druge štete koje mogu uticati na ugled institucije, kao i da UR postane sastavni dio procesa planiranja i donošenja odluka.

Vlada Crne Gore je donijela Zaključak broj 08-57 od 30 aprila 2015.godine kojim se zadužuju svi korisnici budžeta, da uspostave Registar rizika i odrediti lice za vođenje Registra rizika, za sve poslovne procese.

REGISTAR RIZIKA AGENCIJE ZA ZAŠTITU KONKURENCIJE

RB	Opis rizika	Pregled postojećih kontrola	Rezidualni nivo rizika			Reagovanje na rizik	Odgovorna osoba za rizik	Rok za sprovođenje
			Uticaj	Vjerovatnoća	Ukupno rang			
1	Mogućnost da neće doći do upošljavanja novih kadrova, usljed nedostatka budžetskih sredstava, što može proizvesti neblagovremeno i nekvalitetno obavljanje poslovnih aktivnosti	Zakon o budžetu Crne Gore Interno uputstvo za izradu i donošenje budžeta Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji	4	4	16	Dostavljanje zahtjeva rukovodiocima organizacionih jedinica za pripremu prijedloga potrebnih sredstava za nove kadrove, za sljedeću godinu i za razmatranje stavki budžeta gdje se više može uštedjeti u korist istih.	Direktor AZZK Načelnik SOPF Načelnici ostalih organizacionih jedinica	do 01.01.2021.godine

2	Mogućnost da će prilikom izrade plana budžeta, doći do neravnomjerne preraspodjele budžetskih sredstva po stavkama, usljed neadekvatnih informacija od strane organizacionih jedinica	Interno uputstvo za izradu i donošenje budžeta Smjernice za izradu budžeta MF, Budžetski cirkular, Limiti za tekuću godinu	4	1	4	Primjena koncepta tretiranja rizika, kroz implementaciju rutinskih kontrola, koje podrazumjevaju izradu mjesečnih izvještaja plana i realizacije budžeta za tekuću godinu, internog karaktera.	Načelnik SOPF Načelnici ostalih organizacionih jedinica	Aktivnost se sprovodi svakog mjeseca u toku budžetske godine
3	Mogućnost da će zbog nedovoljnog iznosa opredijeljenih finansijskih sredstava iz budžeta za stručno usavršavanje zaposlenih, doći do propuštanja šansi za kvalitetnim obukama	Zakon o budžetu Crne Gore	2	3	6	Kandidovanje projektnih ideja, koje podrazumijevaju obuke zaposlenih, putem dobijanja nepovratnih finansijskih sredstava iz fondova EU. Donošenje plana stručnog usavršavanja .	Direktor AZZK Samostalni savjetnik I za međunarodnu saradnju	Do kraja 2020.godine

4	Nedekvatno lice predstavlja instituciju na seminaru u inostranstvu	<p>Interno pravilo o postupku odobranja službenog putovanja</p> <p>Godišnji plan obuka</p> <p>Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji</p>	3	1	3	Stručna podrška zaposlenima u AZZK od strane eksperata iz zemlje i inostranstva.	Direktor AZZK	Do kraja 2020.godine
5	Zbog loše pripremljene tenderske dokumentacije, postoji mogućnost poništenja tendera ili velikog broja žalbi, što može proizvesti prolongiranje planirane nabavke	<p>Zakon o javnim nabavkama</p> <p>Interno uputstvo za sprovođenje javnih nabavki Agencije za zaštitu konkurencije;</p>	4	1	4	Formiranje komisije, koja je sastavljena od kompetentnih i stručnih lica, vodeći računa da članovi komisije budu zaposleni ekonomske i pravne struke, kao i stručno lice iz oblasti na koju se nabavka odnosi.	Direktor AZZK Načelnik SOPF Službenik za javne nabavke	Aktivnost se sprovodi neposredno (5 dana) prije raspisivanja tendera

6	Zbog nedovoljne bezbjednosti softvera, postoji mogućnost neovlašćenog pristupa ličnim podacima zaposlenih, kao i drugim povjerljivim informacijama	Pravilnik o upotrebi računsko komunikacionih resursa na mreži državnih organa-MID Zakon o zaštiti podataka o ličnosti Zakon o zaštiti neobjavljenih podataka	4	3	12	Razvoj nove aplikacije AZZK i instaliranje novih i sigurnijih softvera, kao i uvođenje Document and Case management sistema, u saradnji sa MID-om.	Direktor Načelnik za Odsjeka sektorske analize Samostalni savjetnik I za informatičke poslove	Do kraja decembra 2020.godine
7	Česte promjene postojeće zakonske regulative	Službeni list Crne Gore www.propisinet.me www.eur-lex.europa.eu	1	3	3	AZZK ovaj rizik može tolerisati, što znači prihvatanje postojećeg nivoa rizika. AZZK će pripremiti planove za slučaj nepredviđenih okolnosti.	Predsjednik i članovi Savjeta Direktor Rukovodioci svih Odsjeka	S obzirom da se rizik toleriše, aktivnost se sprovodi po potrebi
8	Neblagovremeno i nepouzdanost dostavljanje podataka na zahtjev AZZK, neophodnih u postupku odlučivanja AZZK, od strane drugih organa/pravnih lica, može proizvesti prolongiranje u rješavanju upravnih predmeta	Zakon o zaštiti konkurencije Zakon o opštem upravnom postupku	3	3	9	Dodatno obavještanje pisanim i/ili telefonskim putem lica koja su u obavezi da dostave podatke, o važnosti poštovanja rokova za dostavljanje podataka.	Predsjednik i članovi Savjeta Direktor Rukovodioci svih Odsjeka	Aktivnost se sprovodi dan nakon isteka roka za dostavljanje traženih podataka AZZK

9	Mogućnost da će prilikom saradnje sa drugim institucijama /licima u postupku ispitivanja povrede konkurencije, doći do odliva povjerljivih informacija, što može imati za posledicu narušavanje reputacije AZZK	Zakon o zaštiti konkurencije Zakon o zaštiti neobjavljenih podataka	5	3	15	Primjena koncepta <i>Outsourcing</i> -prenošenja rizika drugom subjektu(nadležnom sudu), ali djelimično(dijeljenje rizika), u cilju sankcionisanja institucije/lica koje je otkrilo povjerljivu informaciju trećim licima.	Direktor AZZK Rukovodioci svih Odsjeka Svi zaposleni/ovlašće na lica	Aktivnost se sprovodi po potrebi
10	Mogućnost da će prilikom vršenja neposrednog uvida radi prikupljanja podataka u postupku pred AZZK, doći do narušavanja lične bezbjednosti ovlašćenih lica AZZK.	Zakon o zaštiti konkurencije Pravilnik o uslovima i načinu pružanja pomoći državnim organima, organima državne uprave, organima lokalne samouprave i pravnim licima u postupku izvršenja njihovih odluka	5	3	15	Izbjegavanje rizika (ovakvu vrstu rizika AZZK tretira/svodi na prihvatljiv nivo prekidanjem aktivnosti).	/	/

11	Mogućnost da će doći do direktnog/indirektnog uticaja na zaposlene prilikom donošenja odluka koje se odnose na ocjenu usklađenosti državne pomoći koja se dodjeljuje trećim licima/pravnim subjektima.	Zakon o kontroli državne pomoći Izjave o čuvanju poslovne tajne potpisane od strane zaposlenih Agencije za zaštitu konkurencije	5	3	15	Primjena koncepta tretiranja rizika, kroz implementaciju pojačanog sistema internih kontrola. Motivacija zaposlenih.	Predsjednik i članovi Savjeta Direktor Načelnici odsjeka u Sektoru za dodjelu državne pomoći Svi zaposleni u Sektoru za dodjelu državne pomoći	Do kraja decembra 2020.godine
----	--	--	---	---	----	---	---	-------------------------------

PROCJENA UKUPNE IZLOŽENOSTI RIZIKU AZZK – RANGIRANJE RIZIKA

Ključ:

- 13-25 -- Visoki rizik (rizici pod rednim brojem: 1, 10, 11, 12, 13, 14)
- 6-12 -- Srednji rizik (rizici pod rednim brojem: 2, 4, 7, 9)
- 1-5 -- Nizak rizik (rizik pod rednim brojem: 3, 5, 6, 8);

Dijagram 1: Rangiranje rizika AZZK

Rangiranje rizika je osnova za određivanje prioriteta i pokazuje izloženost subjekta rizicima.

Procjena ukupne izloženosti riziku, potrebna je kako bi se utvrdili prioriteti, odnosno najznačajniji rizici kojima treba upravljati.

Formalizovanje okvira za FMC, usvajanjem internih pravila i procedura objedinjenih u *Knjizi procedura AZZK*, omogućava službenicima efikasnije obavljanje zadatah aktivnosti kao i smanjenje identifikovanih rizika.

AZZK teži kontinuiranom procesu kontrole rizika, kroz sistem identifikacije rizika i upravljanje prijetnjama i šansama što utiče na stvaranje okruženja koje doprinosi većem kvalitetu i rezultatima svih aktivnosti, na svim nivoima. U prilog navedenom jeste i činjenica, da je kod određenog broja rizika došlo do promjene u njihovom rangiranju i to sa visokog na srednji, odnosno sa srednjeg na niski nivo rizika, u odnosu na njihovu prethodnu procjenu (poređenje u odnosu na rizike tj. na njihovo rangiranje u prethodnom Registru rizika), što je naročito izraženo u smislu smanjenja vjerovatnoće pojavljivanja određenih rizika. Ovo ukazuje da je AZZK uspješno reagovala na određene rizike, te kroz implementaciju određenih mjera uspjela da utiče u smislu smanjenja njihovog nivoa. Tako na primjeru rizika br. 11 *Mogućnost da će prilikom vršenja neposrednog uvida radi prikupljanja podataka u postupku pred AZZK, doći do narušavanja lične bezbjednosti ovlašćenih lica AZZK*, iako je još uvijek ovaj rizik u rangu visokog rizika, AZZK je ipak smanjila nivo ovog rizika u smislu njegove vjerovatnoće pojavljivanja usljed saradnje AZZK sa organima Ministarstva unutrašnjih poslova, koji mogu biti podrška ovlašćenim licima AZZK u obavljanju svojih aktivnosti u skladu sa zakonom prilikom vršenja neposrednog uvida radi prikupljanja podataka u postupku pred AZZK.

Pripremila:

Načelnik Odsjeka
Sandra Džudović Kojadinović

VD DIREKTOR
Lepa Aleksić

Br. 02- 127/1
Podgorica, 11.02.2020.

PREGLED SKRAĆENICA

AZZK - Agencija za zaštitu konkurencije

SOPF- Služba za opšte, pravne i finansijske poslove

DSiN - Državni Službenik/ci i Namještenik/ci

MEK- Ministarstvo ekonomije

FMC- Financial Management and Control

RR- Registar Rizika

UR – Upravljanje Rizicima

UZK- Uprava za Kadrove

MF- Ministarstvo Finansija

EU- Evropska Unija

ALA- Usaglašavanje nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom EU“ *Komponenta I Konkurencija*

Prilog 1: Organizaciona šema AZZK

